

VILJANDI VALLAVOLIKOGU O T S U S

Viiratsi

XX. veebruar 2025 nr XX

Viljandi valla tuuleenergeetika eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande vastuvõtmine eelvalikualal nr 3 (EELNÕU)

Planeerimisseaduse (edaspidi **PlanS**) § 95 lg 1 sätestab, et kohaliku omavalitsuse eriplaneering (edaspidi **KOV eriplaneering**) koostatakse olulise ruumilise mõjuga ehitise (edaspidi **ORME**) püstitamiseks, kui ORME asukoht ei ole üldplaneeringus määratud. PlanS § 95 lg 2 kohaselt kehtestab ORME nimekirja Vabariigi Valitsus määrusega. Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määruse nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekirja“ p 4 kohaselt on ORME-ks tuulepark Vabariigi Valitsuse 26.06.2003 määruse nr 184 „Võrgueeskiri“ tähenduses, mis koosneb vähemalt 30 meetri kõrgustest elektrituulikute. Vabariigi Valitsuse 26.06.2003 määruse nr 184 „Võrgueeskiri“ § 2 p 19 sätestab, et tuulepark on kõnealuse määruse tähenduses mitmest elektrituulikust ning elektrituulikuid omavahel ja neid liitumispunktiga ühendavatest seadmetest, ehitistest ning rajatistest koosnev elektrijaam.

Viljandi valla tuuleenergeetika eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi **KSH**) koostamine algatati Viljandi Vallavolikogu 27.06.2022 otsusega nr 79 „Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“. KOV eriplaneeringu ala hõlmab kogu Viljandi valla territooriumit suurusega ligikaudu 1145 km².

KOV eriplaneeringu koostamisest huvitatud isikuteks on OÜ Utilitas Wind (registrikood 16171123), Vestman Solar OÜ (registrikood 14819212) ja Vindr Baltic OÜ (registrikood 16370791).

PlanS § 109 lg 1 sätestab, et pärast PlanS § 108 lõike 2 kohaste muudatuste tegemist KOV eriplaneeringu eelvaliku otsuse eelnõus ja KSH esimese etapi aruandes teeb kohaliku omavalitsuse volikogu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande vastuvõtmise või sellest keeldumise otsuse.

PlanS § 109 lg 2 kohaselt kinnitab asukoha eelvaliku otsuse vastuvõtmisega kohaliku omavalitsuse volikogu, et valitud asukoht on kõige sobivam KOV eriplaneeringuga kavandatava ehitise püstitamiseks ning et ehitise asukoht, püstitamise üldised tingimused, asukoha eelvaliku tegemine, asukoha eelvaliku otsus ja KSH esimese etapi aruanne vastavad õigusaktidele ning KSH esimese etapi aruande väljatöötamise kavatsuses sisalduv teave on piisav erinevate kaalutud asukohtade vahel valiku tegemiseks.

1. Viljandi valla tuuleenergeetika eriplaneeringu menetluskäik

Vastavalt PlanS §-le 100 toimus ajavahemikul 23.05.2023–25.06.2023 KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade (edaspidi **lähteseisukohad**) ja KSH programmi avalik

väljapanek. Lähteseisukohtade ja KSH programmi avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud PlanS § 101 mõistes toimusid Viljandi vallamajas (Kauba tn 9, Viljandi linn), Viiratsi Rahvamajas, Ramsi Vaba Aja Keskuses, Mustla Rahvamajas ja Kolga-Jaani Villem Reimani nimelises Rahvamajas.

Avalikul väljapanekul ja avalikel aruteludel esitatud ettepanekute põhjal täiendatud asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja KSH programm („*Viljandi valla tuuleenergeetika eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programm*“, töö nr 2023-054) koos seisukohtade ja nendega arvestamise tabeliga on avalikustatud kohaliku omavalitsuse [veebilehel](#).

Lähteseisukohtadele ja KSH programmile tuginedes koostati KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruanne („*Viljandi valla tuuleenergeetika eriplaneeringu asukoha eelvalik ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruanne*“, töö nr 2023-054, käesoleva otsuse lisa 1).

KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuste eelnõud koos asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruandega esitati PlanS § 105 alusel [xx].[xx].2024 kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks, tähtajaga [xx].[xx].2025.

[täiendada vastava menetlusetapi järel]

Vastavalt PlanS §-le 106 toimus [xx].[xx].2025-[xx].[xx].2025 kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande avalik väljapanek **[avaliku väljapaneku asukohad]**.

[täiendada vastava menetlusetapi järel]

PlanS § 107 järgsed kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud toimusid [xx].[xx].2025 **[asukohad]**.

[täiendada vastava menetlusetapi järel]

Avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste alusel tehti KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuste eelnõudes ning asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruandes vajalikud muudatused (PlanS § 108 lg 2).

[täiendada vastava menetlusetapi järel]

2. Asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande tulemusena selgunud eelvalikualad üldiselt

2.1.Eelvalikualade kujunemine

KOV eriplaneeringu algatamise järgne planeeringuala hõlmab kogu Viljandi valla territooriumit suurusega ligikaudu 1145 km² (KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande skeem 1)

KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande 1. peatükis on selgitatud, et eelvalikualade leidmine ja eelvaliku aladega kaasnev KSH on viidud läbi samaaegselt ehk eelvaliku alad on leitud läbi mõju hindamise protsessi. KSH protsessi läbiviimise käigus on tuulepargi asukoha eelvalikualadena välistatud alad, mis on keskkonnaväärtusi ning võimalikke kaasnevaid keskkonnamõjusid arvesse võttes tuulepargialade jaoks ebasobivad.

KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande alapeatükis 1.1 on selgitatud (väljavõte aruandest): „*Alternatiivide kujunemine on toimunud, tulenevalt kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetlusprotsessist ning läbiviidavate uuringute vajadusest, mitmeastmelise*

protsessina. Eriplaneeringu lähteseisukohtade (lühend LS) koostamise käigus kitsendati eriplaneeringu ala, et määratleda linnustiku ja nahkhiirte uuringu jaoks vajalikud alad. Kitsendades lähtuti sellest, et tuuliku ning elu- ja ühiskondlike hoonete omavaheline vahekaugus oleks üldjuhul minimaalselt 1000 m. Eriplaneeringu alast arvati välja kaitsealad, hoiualad, püsielupaigad, kaitsealuste liikide leiukohad ning Natura 2000 linnu- ja loodusalad. Lisaks arvestati, et tuuleenergeetika arendamiseks potentsiaalselt sobiva ala suurus oleks üldjuhul vähemalt 1 km². Tulemuseks saadi LS etapi potentsiaalselt sobilikud alad (skeem 2), millele viidi läbi linnustiku ja nahkhiirte uuring (vt lisa 1 ja 2). /---/ Uuringute läbiviimise etapis osaliselt laiendati eriplaneeringu potentsiaalset ala nr 11C ja 6. /---/ Linnustiku ja nahkhiirte uuringu läbiviimisel arvestati alade nr 6 ja 11C laienemisega. /---/ Linnustiku ja nahkhiirte uuringu sisendi põhjal pandi paika võimalik reaalne sisend tuuleparkide arendamise osas ehk jäeti välja need alad, kus ei nähtud arendamise potentsiaali. Välistati kõik linnustiku uuringu alusel ebasobivaks või pigem ebasobivaks hinnatud alad (nt skeemil 2 alad nr 5 ja 2). Ala nr 9 ja 4 otsustati arendushuvi puudumise tõttu lahendusest välja jätta. /---/ Selle tulemusel saadi skeemil 5 näidatud EP I etapi potentsiaalselt sobivad alad. EP I etapi potentsiaalselt sobivad alad võeti aluseks keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimisel (ptk 3). “

KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande alapeatükis 3.4 on selgitatud (väljavõte aruandest): „*Lõplike asukoha eelvalikualade kujunemisel rakendati välistamise meetodit ehk asukoha eelvalikualana välistati kõik alad, kus tuulepargi rajamisega võib kaasneda oluline keskkonnamõju (sh oluline mõju inimesele, sotsiaal-majanduslikule keskkonnale, taristule jne) või kus tuulepargi rajamisel ei ole ebasoodne mõju Natura linnu- või loodusalale välistatud.*“

KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande alapeatükis 3.5 on kirjeldatud mõju hindamist looduskeskonnale (k.a mõju lindudele, nahkhiirtele, kaitsealustele loodusobjektidele ja rohevõrgustikule). Viidatud alapeatüki punktis 3.5.3 on muu hulgas kirjeldatud läbi viidud Natura asjakohast hindamist nelja Natura 2000 ala suhtes: Võrtsjärve, Alam-Pedja ja Parika linnualad ning Võrtsjärve loodusala. Kusjuures, Natura hindamise esimene etapp viidi läbi KSH programmis, kus jõuti järeldusele, et lähteseisukohtades välja valitud potentsiaalselt sobivatel aladel nr 1, 2, 3, 4, 8, 11A, 11B, 11C ja 12 tuuleparkide arendamisel on ebasoodne mõju välistatud Natura alade terviklikkusele ja kaitse-eesmärkidele ning Natura asjakohase hindamise läbiviimine nende osas ei ole vajalik.

KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande punktides 3.6–3.11 on hinnatud mõju inimese tervisele ja heaolule (k.a müra, varjutus ja visuaalne mõju), sotsiaalmajanduslikule keskkonnale, maavaravarudele, riigikaitsele objektidele jt valdkondadele.

KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande peatükis 4 on vaadeldud igat eriplaneeringu potentsiaalset ala eraldi ja koondatud eelnevalt käsitletud teemade mõju hindamise tulemused ning antakse sisend, kas vaadeldava alaga on võimalik edasi jätkata selliselt, et väljastatakse projekteerimistingimused või tuleb alale koostada detailne lahendus koos KSH-ga.

KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande tulemusena leiti kokkuvõttes tuuleparkide arendamiseks sobivad eelvalikualad nr 1, 3, 6, 7A, 7B, 8, 10, 11 A–C ja 12, mille asukohad on esitatud KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande alapeatüki 2.1 skeemil 6.

Eelvalikualad on võimalikud elektrituulikute püstitamise asukohad. Elektri põhivõrguga liitumiseks vajalikke seadmeid ja ehitisi on lubatud rajada kogu KOV eriplaneeringu planeeringualale (ehk ka väljapoole eelvalikualasid). Maardlate aladel on ehitiste püstitamine lubatud maapõueseaduses sätestatud piirides.

2.2. Otsustamine eelvaliku alade kaupa

PlanS ei reguleeri, mitu ORME-le sobivat asukohta peab asukoha eelvalikuga leidma (<https://planeerimine.ee/aktid-ja-kohtulahendid/orme-planeerimine/kas-olulise-ruumilise-mojuga-ehitise-asukoht-on-voimalik-valida-mitmes-kohas-ja-koostada-ka-detailne-lahendus-mitmes-kohas/>).

PlanS võimaldab KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse vastuvõtmist ja KOV eriplaneeringu kehtestamist osade või alade kaupa (https://planeerimine.ee/wp-content/uploads/2022-12-05_Kaljuveer_KOV-EP-praktikas-ilmnunud-kusimused.pdf, lk 17).

Käesoleva otsusega võetakse PlanS § 109 lg 1 kohaselt KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruanne vastu eelvalikuala nr 3 osas. Eeltoodud ala valitakse tuuleparkide arendamiseks sobivaks (PlanS § 109 lg 2), eesmärgiga jätkata alal detailse lahenduse koostamisega.

Ülejäänud KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande tulemusena välja valitud eelvalikualade osas tehakse vastavad vastuvõtmise või vastuvõtmisest keeldumise ning võimalikud KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse alusel kehtestamise ja detailse lahenduse koostamisest loobumise otsused eraldiseisvalt.

3. Kehtiva ja vastu võetud üldplaneeringu muutmise ettepanekud

KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande punktis 2.3.23 tehakse ettepanekud kehtivate üldplaneeringute muutmiseks. KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande punktis 2.3.23 tehakse ettepanekud kehtivate üldplaneeringute muutmiseks. Viljandi valla territooriumil kehtivad üldplaneeringud: Viiratsi Vallavolikogu 30.03.2007 määrusega nr 5 „Üldplaneeringu kehtestamine“ kehtestatud Viiratsi valla üldplaneering (Edaspidi Viiratsi üldplaneering), Pärsti vallavolikogu 19.04.2006 määrusega nr 13 kehtestatud „Üldplaneeringu kehtestamine“ Pärsti valla üldplaneering (edaspidi Pärsti üldplaneering), Saarepeedi vallavolikogu 11.12.2008 määrusega nr 65 kehtestatud „Saarepeedi valla üldplaneeringu kehtestamine“ Saarepeedi valla üldplaneering (edaspidi Saarepeedi üldplaneering), Tarvastu vallavolikogu 06.02.2008 määrusega nr 10 kehtestatud „Tarvastu valla üldplaneeringu kehtestamine“ Tarvastu valla üldplaneering (edaspidi Tarvastu üldplaneering), Kolga-Jaani vallavolikogu 17.02.2004 määrusega nr 32 kehtestatud „Üldplaneeringu kehtestamine“ Kolga-Jaani valla üldplaneering (edaspidi Kolga-Jaani üldplaneering).

Ettepanekute täpsemad põhjendused on esitatud KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande punktides 3.5.6 ja 3.5.8. Ettepanekuid kirjeldatakse järgnevalt.

3.1. Vastavalt Tarvastu valla üldplaneeringule on rohevõrgustiku tugialadel keelatud asfalteeritud teede rajamine ja olemasolevate pinnasteede asfalteerimine. Eriplaneeringu asukoha eelvalikus ja KSH esimese etapi aruandes tehakse ettepanek antud tingimus üldplaneeringust eemaldada. Tuulepargi arendamisel võib olla vajalik olemasolevate pinnasteede asfalteerimine ning uute asfalteeritud teede rajamine. Antud tingimus ei ole vajalik, et tagada rohevõrgustiku toimimine, mistõttu ei mõjuta selle eemaldamine üldplaneeringust valla rohevõrgustikku. Teede asfalteerimine ei mõjuta olulisel määral tugiala toimimist.

3.2. Lisaks tehakse ettepanek täiendada Tarvastu valla üldplaneeringu tingimust, mis näeb ette, et rohevõrgustiku tugialal paikneva maaüksuse (sh katastriüksuse) sihtotstarbe muutmine võib toimuda ainult maatulundusmaaks või kaitsealuseks maaks (kui kehtestatud detailplaneeringuga pole määratud teisiti). Tingimust peaks täiendama nii, et maaüksuse (sh katastriüksuse) sihtotstarvet võib muuta ka juhul, kui seda näeb ette KOV eriplaneeringu

(lisaks detailplaneeringule). KOV eriplaneeringu kui planeeringuliik ei eksisteerinud enne 2015. aasta PlanS muudatust, mistõttu ei ole seda olnud võimalik ka arvestada või käsitleda Tarvastu valla üldplaneeringus, mis kehtestati 2008. aastal. Kohaliku omavalitsuse eriplaneering on sisuliselt üldplaneeringut ja detailplaneeringut ühes menetluses ühendav planeering, mistõttu on põhjendatud antud täpsustuse sisseviimine kehtivasse Tarvastu valla üldplaneeringusse.

3.3. Pidades silmas riiklike taastuvenergia arendamise eesmäärke, tehakse ettepanek täiendada Pärsti, Viiratsi, Saarepeedi ja Tarvastu valla üldplaneeringutes väärtuslike põllumajandusmaade tingimusi selliselt, et tuuleenergeetika arendustegevus oleks väärtuslikel põllumajandusmaadel lubatud. Tuulepargi rajamisega põllumaale ei kaasne tervikliku põllumassiivi hävimine. Hävineb vaid see osa, mis jääb uute ehitiste (teed, tuuliku vundament, alajaam) alla. Tänapäevaseid suuri tuulikuid paigutatakse teineteisest vähemalt ca 500 m kaugusele, kuid sageli ka enam kui 800 m kaugusele, seega on tuulikuid ja taristut ümbritseval väärtuslikul põllumajandusmaal võimalik jätkata põllumajanduslikku tegevust. Kuna praktiliselt kõik eriplaneeringu potentsiaalselt sobivad tuulepargialad jäävad enamasti tervenisti metsmaale, siis on alade kattuvus väärtuslike põllumajandusmaadega väike.

3.4. Vastu võetud Viljandi valla üldplaneeringu kohaselt jääb alale nr 3 kaks perspektiivset elamu maa-ala (Murro katastriüksusele (79704:001:0030) ja Puusepa katastriüksusele (89901:001:0392)). Koostatava üldplaneeringu lahendust muuta selliselt, et väikeelamumaa maakasutuse juhtotstarvet hajaasustuses ei näidata (nt nagu 24.03.2022 kehtestatud Põhja-Sakala valla üldplaneeringus) või eemaldada väikeelamumaa maakasutuse juhtotstarve kõikidelt eriplaneeringu potentsiaalsetelt aladelt ja nende 1 km raadiusest, et vältida hilisemaid konflikte eriplaneeringu ja üldplaneeringu vahel.

4. Detailse lahenduse koostamisest loobumise kaalumise eelvalikualal nr 3

17.03.2023 jõustunud PlanS § 95¹ lg 1 sätestab, et kohaliku omavalitsuse üksus võib tuuleparki kavandava KOV eriplaneeringu koostamisel loobuda detailse lahenduse koostamisest ja kehtestada planeeringu asukoha eelvaliku otsuse alusel, kui puuduvad välistavad tegurid tuulepargi edasiseks kavandamiseks projekteerimistingimustega ning asukoha eelvaliku otsuses on toodud projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused.

Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 30⁶ sätestab, et PlanS § 95¹ kohaldatakse ka enne sätte jõustumist (17.03.2023) algatatud planeeringutele, mille osas ei ole asukoha eelvaliku otsust veel tehtud.

Antud juhul on KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande peatükis 4 selgitatud, miks muu hulgas eelvalikualal nr 3 on vajalik edasimineku detailse lahendusega (väljavõtte aruandest): „Linnustiku uuringule tuginedes on tegemist tuulepargi arendamiseks sobiliku alaga. Sarnaselt eelvalikualaga nr 1 kattub ka ala nr 3 kohaliku tasandi rohevõrgustiku tugialaga suures ulatuses. Alale nr 3 rakenduvad rohevõrgustiku osas samad järeldused ja põhimõtted, mis ala nr 1 puhul, mis tähendab, et rohevõrgustikule avalduvat negatiivset mõju tuleb taluda ning rakendada leevendavat meetet, mille kohaselt tuleb ehitiste asukoha valikul võtta võimalikult maksimaalselt arvesse juba välja arendatud metsamajanduslikku või maaparanduslikku taristut. Võttes aluseks maakonnaplaneeringu kaardikihid, jõuti mõju hindamises järeldusele, et ala nr 3 realiseerumisel on tugiala toimimiseks vajalik looduslike alade osakaal (mis on 90%) tagatud.

Nahkhiirte uuringu loendusandmed näitasid, et Võrtsjärve läänerrannikut läbib nahkhiirte kevadine ja sügisene rändekoridor. Ala 3 jääb nahkhiirte rändetele. Nii kevad- kui sügisperioodil tuvastati vaadeldaval alal nahkhiirte, sh rändliikide hõbe-nahkhiir, pargi-nahkhiir ja suurvidevlane, kogunemist. Nahkhiirte uuringu kohaselt võib Võrtsjärveäärse rändekoridori

tuuleparkide planeerimine põhjustada suurt nahkhiirte hukkumisriski, mistõttu on vajalik rakendada rändeperioodi vältel nahkhiirte hukkumisriski oluliselt vähendavaid leevendusmeetmeid. /---/

Ala nr 3 välja arendamisel on elamumaale kehtiv tööstusmüra öine sihtväärtus (40 dB) kõikidel elamualadel tagatud, kui peetakse kinni ptk-s 3.6.1.2.2 „Müra hindamise tulemused“ antud sisendist. Varjutuse puhul on oluline lähtuda KSH ptk-s 3.6.3 „Varjutus“ antud sisendist. Kaasaegsed tuulikud on üldjuhul varustatud vastava automaatsüsteemi seadistamise võimalusega, mis võimaldab valgustugevuse andurite ja tuuliku automaatse juhtimissüsteemi koostöös häiriva varjutuse esinemise ajaks tuuliku töö peatada.

Alaga nr 3 on võimalik edasi minna detailsesse lahendusse eeldusel, et nahkhiirte aktiivsuserioodil (1. mai kuni 20. september) rakendatakse kahte leevendavat meetet: tuuliku käivitumiskiiruse tõstmine ja tuuliku seiskamine. Leevendavate meetmete rakendamiseks on vajalik detailse lahenduse koostamise etapis läbi viia täpsustavad nahkhiireuuringud, mis annaksid ülevaate nahkhiirte leidumisest alal nr 3 kogu aktiivsuserioodi vältel. Uuringute sisend peab andma vastuse sellele, millal on vajalik rakendada leevendava meetmena tuuliku seiskamist ning sellele, mis tuulekiirus määratakse tuulikute käivitumiskiiruseks.“

Samuti on KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande peatükis 4 märgitud, et muu hulgas müra osas on vajalik, et koostatavas üldplaneeringus arvestatakse eriplaneeringus toodud muudatusettepanekutega, vastasel juhul ei ole eelvalikuala nr 3 niisugusel kujul elluviidav.

KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande peatükis 2.2 on eelnevat kinnitavalt järeltatu, et „Võttes arvesse eriplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemusi (vt ptk 4) on projekteerimistingimustega võimalik edasi minna alade nr 1, 11A, 11B, 11C ja 12 puhul. Lähtudes kehtivatest õigusaktidest ja planeeringutest ning eriplaneeringu raames läbiviidud müra, linnustiku ja nahkhiirte uuringute tulemustest on jõutud veendumusele, et antud aladele on tuuleparke (ptk-s 2.1 toodud tuulikute maksimaalse arvuga) põhimõtteliselt võimalik rajada ning puuduvad teadaolevad välistavad asjaolud projekteerimistingimustega jätkamiseks. Aladele nr 3, 6, 7A, 7B, 8 ja 10 on vajalik koostada detailne lahendus ja KSH II etapi aruanne.“

Eelvalikualal nr 3 ei ole seetõttu võimalik loobuda detailse lahenduse koostamisest. Eelvalikualal nr 3 tuleb pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist koostada KOV eriplaneeringu detailne lahendus ning läbi viia KSH.

5. Eelvalikuala nr 3 arendustingimused detailse lahenduse koostamiseks.

KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande peatükis 2 on selgitatud (väljavõtte aruandest): „Planeeringu lahenduses on esitatud eriplaneeringu asukoha eelvalikualad (ptk 2.1) ning nende arendustingimused (ptk 2.3). Arendustingimused on projekteerimistingimuste andmise aluseks või detailse lahenduse koostamise sisendiks.“

Eelvalikualal nr 3 tuleb detailse lahenduse koostamise aluseks võtta järgmised tingimused.

Detailse lahenduse koostamisel tuleb järgida KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande peatükkides 2.3.1–2.3.21 toodud tingimusi (k.a uuringute/analüüside kohustusi). Asukoha eelvaliku otsuses ei ole põhjendatud KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande peatükkides 2.3.1–2.3.21 sätestatud (k.a uuringuid) ümber kopeerida, arvestades, et EV ja KSH I on käesoleva otsuse lahutamatuks lisaks. Alljärgnevalt on esitatud ülevaatlikkuse huvides põhilised tingimused.

5.1. Elektri- ja tuulikute, teede ja elektriühenduste täpne paiknemine määratakse detailses lahenduses.

- 5.2. Eelvalikualal nr 3 leiduvates või eelvalikualaga nr 3 piirnevates kaitsealuste taimeliikide leiukohtades ei tohi läbi viia tuulepargiga seotud ehitus- ja arendustegevust. Kaitsealuste taimeliikide leiukohtadesse ei tohi tuulepargi ehitisi kavandada.
- 5.3. Rohevõrgustiku tugialal tuulikute, alajaamade ja juurdepääsuteede kavandamisel tuleb maksimaalsel võimalikul määral kasutada olemasolevaid teid ning muud metsamajanduslikku või maaparanduslikku taristut.
- 5.4. Tuuleparki (ehitisi) on võimalik rajada vaid alale, kus maavara on ammendunud või ei halvendata maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda või kui selleks on saadud maapõueseaduse alusel kooskõlastus või luba.

Täiendavalt tuleb arvestada järgmiste tingimustega.

Elektrituulikud

- 5.5. Lubatud maksimaalne elektrituulikute arv eelvalikualal nr 3 on 21 elektrituulikut.
- 5.6. Lubatud on paigaldada ainult uusi (mitte kasutatud) elektrituulikuid.
- 5.7. Elektrituuliku lubatud maksimaalne kogukõrgus (elektrituuliku torni kõrgus koos laba pikkusega püstiasendis) on 290 meetrit.
- 5.8. Elektrituuliku vundament ja labad peavad jääma eelvalikuala piiridesse.
- 5.9. Elektrituulikute paigutus tuleb lahendada nii, et elamu maa-aladel (elamu maa-aladeks loetakse ka hajaasustuses maatulundusmaadel asuvaid elamute õuealasid) on tagatud tööstusmüra õine sihtväärtus vastavalt keskkonnaministri 16.12.2016 määrusele nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“.
- 5.10. Elektrituuliku müra emissioon ei tohi ületada maksimaalset lubatavat helirõhutaset 106 dB(A). Juhul, kui ilmneb, et mõne tuulikupositsiooni rajamisest loobutakse ehk alale kavandatakse lubatavast maksimaalsest tuulikute arvust vähem tuulikuid, siis võib kaaluda kõrgema helirõhutasemega tuulikute kavandamist, kuid siis tuleb müra modelleeringuga näidata müra sihtväärtuse täitmine elamualadel.
- 5.11. Eelvalikualal nr 3 tuleb leevendavate meetmetena rakendada integreeritult nii tuuliku seiskamise meetet kui ka tuuliku käivitumiskiiruse tõstmise meetet. Tuuliku käivitumiskiiruse tõstmise meetet tuleb rakendada alal terve nahkhiirte aktiivsuseperioodi vältel 1. maist kuni 20. septembrini. Detailsem nahkhiireuuring võimalike kolooniate koondumiskohtade väljaselgitamiseks ning nahkhiirte suhtelise arvukuse sesoonsete muutuste tuvastamiseks peab andma vastuse, millal (mis ajaperioodil) on vajalik rakendada leevendava meetmena tuuliku seiskamist ning mis tuulekiirus määratakse tuulikute käivitumiskiiruseks. Järeelseire tulemuste alusel otsustatakse leevendusmeetmete edasise rakendamise üle.

Elektrituulikuid omavahel ja neid liitumispunktiga ühendavad seadmed ning ehitised

- 5.12. Elektrituulikuid omavahel ja neid liitumispunktiga ühendavaid seadmeid ning ehitisi on lubatud paigutada ka väljapoole eelvalikuala nr 3 kogu KOV eriplaneeringu ala piires.
- 5.13. Eelvalikuala nr 3 elektrituulikud ühendatakse elektri põhivõrguga tuulepargi alalt kulgevate maakaablite abil, vajadusel läbi tuulepargi alale rajatava(te) alajaama(de). Hinnanguliselt on ühe alajaama ehitusalune pind ca 3500 m².
- 5.14. Täpsed liitumiskohad selgitatakse välja projekteerimisel või detailse lahenduse koostamisel koostöös võrgu valdajaga.
- 5.15. Arvestada tuleb KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande peatükis 2.3.19.1 sätestatut.

Juurdepääsuteed ja montaažiplatsid

- 5.16. Juurdepääsuteid ja montaažiplatse on võimalik paigutada ka väljapoole eelvalikuala nr 3.
- 5.17. Iga elektrituuliku juurde on vajalik rajada juurdepääsutee. Juurdepääsutee konstruktsioon peab olema piisavalt tugev ja lai, et võimaldada ehitustehnikaga liiklemist ning tuuliku detailide transportimist. Elektrituulikute asukohtade ja nende teenindamiseks vajalike teede kavandamisel arvestada võimaluse piires olemasoleva teevõrgustikuga, kasutades seda võimalikult suures ulatuses tuulikupargi siseste kui ka neid avaliku teega ühendavate teede kavandamisel. Samuti tuleb juurdepääsuteede määramisel arvestada vastu võetud Viljandi valla üldplaneeringuga kavandatud teede võrgustikuga, sh riigiteede perspektiivsete trassidega koos liiklussõlmede, ristete, kogujateedega jms.
- 5.18. Elektrituulikud ei tohi avalikult kasutatavatest teedest, sõltumata nende funktsioonist, liigist, klassist ja lubatud sõidukiirusest, paikneda lähemal kui $L = (H + 0,5D)$, kus L on tuuliku vähim kaugus teekatte servast meetrites, H on tuuliku masti kõrgus meetrites ja D on tuuliku rootori või tiiviku diameeter meetrites.
- 5.19. Arvestada tuleb KOV eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH esimese etapi aruande peatükis 2.3.18 sätestatut.

Asukoha eelvaliku otsuse vastuvõtmisega kinnitab kohaliku omavalitsuse volikogu, et valitud asukoht on kõige sobivam KOV eriplaneeringuga kavandatava ehitise püstitamiseks ning et ehitise asukoht, püstitamise üldised tingimused, asukoha eelvaliku tegemine, asukoha eelvaliku otsus ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruanne vastavad õigusaktidele ning keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande väljatöötamise kavatsuses (programmis) sisalduv teave on piisav erinevate kaalutud asukohtade vahel valiku tegemiseks (PlanS § 109 lg 2).

Lähtudes eeltoodust ning võttes aluseks planeerimisseaduse § 95¹ lõike 1 ja § 109 lõiked 1 ja 2, Viljandi Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Võtta vastu Viljandi valla tuuleenergeetika eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruanne „Viljandi valla tuuleenergeetika

eriplaneeringu asukoha eelvalik ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruanne“ (Töö nr 2023-054, koostaja Kobras OÜ) eelvalikuala nr 3 osas.

2. Valida eelvalikuala nr 3 tuuleparkide rajamiseks sobivaks.
3. Eelvalikualal nr 3 jätkatakse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetlust detailse lahenduse koostamisega.
4. Tuulepargi detailse lahenduse koostamisel, projekteerimisel ja ehitamisel lähtuda muu hulgas käesoleva otsuse Lisas 1 sätestatud tingimustest ja nõuetest.
5. Viljandi Vallavalitsusel avaldada ja saata teated käesoleva otsuse kohta planeerimisseaduses sätestatud korras.
6. Eelvalikuala nr 3 on määratletud käesoleva otsuse lisas 2 asukohaskeemi ja hõlmatud katastriüksuste loeteluga.
7. Käesoleva otsusega mittenõustumisel võib esitada vaide 30 päeva jooksul otsuse teatavakstegemisest arvates Viljandi Vallavolikogule (viljandivald@viljandivald.ee või Sakala 1, Viiratsi alevik, Viljandi vald, 70101 Viljandi maakond) või kaebuse Tartu Halduskohtule (trthktartu.menetlus@kohus.ee või Kalevi 1, 51010 Tartu).
8. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Mait Allas

vallavolikogu esimees

Koostaja: Merilin Merirand, planeeringute peaspetsialist

Esitaja: Viljandi Vallavalitsus

Hääletamine: koosseisu häälteenamus/poolthäälteenamus/nõudmisel

Lisa 1. Viljandi valla tuuleenergeetika eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruanne „Viljandi valla tuuleenergeetika eriplaneeringu asukoha eelvalik ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruanne“ (Töö nr 2023-054, koostaja Kobras OÜ)

Lisa 2. Eelvalikuala nr 3 asukohaskeem koos hõlmatud katastriüksuste loeteluga